SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 240 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 15, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ГРУДНЯ 1990 Ч. 240. РІК XCVII

С. ХМАРА ПЕРЕБУВАЄ В ЛІКАРНІ

Київ (УНІАР). — Священик УГКЦ о. Ярослав Лесів повідомив, що Степан Хмара перебуває в реанімаційному відділі тюремної лікарні. Священик розповів, що йому і адвокатам уже два дні не дозволяли побачитися зі С. Хмарою. Прокурор Василь Білик сказав, що лікарі заборонили будь-які контакти з голодуючим. Начальник слідчого ізолятора Лук'янівської тюрми у Києві повідомив, що лікарську комісію очолює проф. Анатолій Трещинський. За словами начальника СІЗО, вирішується питання про переведення С. Хмари до шпиталю міністерства внутрішніх справ.

С. Хмара домагається безперешкодних побачень зі своїм духовником о. Я. Лесівим з Івано-Франківського.

У четвер, 13-го грудня о. Лесів дістав дозвіл на відвідини С. Хмари, після чого повідомив, що С. Хмара погодився припинити голодівку виключно на прохання Владики УГКЦ Володимира Стернюка. Стан здоров'я С. Хмари і далі залишається критичним, але він готовий відновити голодівку, якщо цього вимагатимуть обставини. Голодівку припинив 13-го грудня після розмови з о. Ярославом.

Щодо справи С. Хмари, то з Чорткова повідомили, що 8-го грудня в гуртожитку Чортківської Медичної Школи працівники київської і тернопільської прокуратури вчинили обшук. Їх цікавили речі студентів Юрія Якимчука та Віктора Мустяца, які голодували в Києві разом з іншими студентами. Під час обшуку вилучено два транспаранти з підписами та побажаннями киян голодуючим, посвідчення Якимчука і Мустяца, летючки зі зверненням студентів до народу. Серед запитань, які слідчі поставили Ю. Якимчукові під час обшуку, були таки:

Чи знаєш депутата С. Хмару? Хто проводив збір пожертв? Кому їх передано? Хто відвідував наметне містечко під час голодівки студентів у Києві? Чи зустрічалися учасники голодівки зі С. Хмарою? Чи отримали учасники студентської голодівки якісь вказівки від керівників УРП?

Другого учасника голодівки В. Мустяца затримали в приміщенні школи і допитували протягом п'яти годин. Під кінець допиту обом студентам показали фотографію Любові Жирної, у якій В. Мустяца відразу впізнав жінку, яка назвалася „німецькою журналісткою" і брала інтерв'ю в учасників студентської голодівки.

У Донецькому на шахті „Жовтнева" відбулися збори на захист С. Хмари. Шахтарі і керівники шахти поставили свої підписи під закликом негайно звільнити С. Хмару і засудили дії народного депутата Валентина Тризни, який голосував за позбавлення С. Хмари депутатської недоторканости.

У Чернігові в ніч на 1-ше грудня побито вікна в приміщенні Руху і в приміщенні УРП, на вулиці невідомі особи побили активіста УРП Якова Мостепана та розповсюджувача незалежної преси Ігоря Ткаченка. В помешканні голови обласної організації УРП Олександра Котенка також вибито вікна.

Зі Львова учасники засідання Великої Ради Української Селянсько-Демократичної Партії надіслали телеграму С. Хмарі, у якій підтримують його вимоги і бажають здоров'я та успіхів.

М. Ґорбачов перебуває на грані нервового виснаження

Вашінґтон. — У четвер, 13-го грудня, на наступний день після того, як Білий Дім оголосив про заплановану на лютий московську зустріч на вершинах, газета „Вашінґтон Таймс", покликуючись на секретний звіт Сі-Ай-Ей, повідомила, що совєтський президент Міхаїл Ґорбачов перебуває на грані нервового виснаження.

Сі-Ай-Ей категорично заперечує існування подібного звіту, однак „Вашінґтон Таймс" настоює на достовірності своєї інформації.

Газета пише, що в Сі-Ай-Ей є спеціяльний відділ, який стежить за здоров'ям лідерів багатьох країн. Співробітники відділу роблять свої висновки на аналізах різноманітних даних.

„Вашінґтон Таймс" підкреслює, що Сі-Ай-Ей прийшло до висновку про тривожний психічний стан Ґорбачова на підставі аналізів його недавніх виступів у Верховній Раді СССР. „В одному зі своїх виступів, — пише вашінґтонська газета, — совєтський лідер згадав про своїх двох дідів, один з яких побував у концентраційному таборі".

Згідно з твердженням „Вашінґтон Таймс", Сі-Ай-Ей прийшло до висновку, що Ґорбачов може дійти до такого ступеня нервового виснаження, що не зможе керувати країною.

Коли журналісти запитали пресового секретаря Сі-Ай-Ей Марка Менсфілда, чи загрожує Ґорбачову психічний розстрій, їм відповіли: „Згідно з політикою нашої установи, ми не розголошуємо свою точку зору на подібні речі. Я не роблю ніяких коментарів, які стосуються здоров'я Ґорбачова".

Союз Українок в Польщі вступив до СФУЖО

Торонто. — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій повідомляє, що Управа СФУЖО на своїх річних нарадах тут у днях від 26-го до 28-го жовтня прийняла у свої ряди Союз Українок в Польщі. СУП є третьою складовою організацією СФУЖО.

СФУЖО дістала повідомлення від Союзу Українок у Львові, що 21-го і 22-го грудня відбудеться у Львові конференція Союзу Українок. Темою конференції буде „Жінка у змаганні за незалежність України".

Союз Українок запрошує гостей, які будуть в цей час відвідувати Львів, взяти участь у цій конференції.

Американський журнал пише про І. Гинянського



І. Гинянський

Джерзі Сіти, Н.Дж. — Американський місячник „Делавер Тудей" за листопад помістив у своєму номері довгий і вичерпний репортаж про українського підприємця Івана Гинянського, получений з його світлиною на цілу сторінку та цікавою характеристикою його як людини. Репортаж пера Чарлза П.Вілсона подає не лише дуже прихильну оцінку І .Гинянського як поважного підприємця в стейті Делавер, але також тепло пише про його українське походження та про його цілу українську родину.

З репортажу читач може довідатися про те, що батьки І. Гинянського, як інші українці, мандрували зі західньої України через Европу до ЗСА, куди прибули з малими дітьми в 1949 році. Вони поселилися у Вілмінґтоні і виховали п'ятеро дітей у релігійному та українському дусі, працюючи при тому важко. І. Гинянський вже студентом університету Вілланова розпочав працю як продавець автомобілів у фірмі Форда і мав в тому такі успіхи, що постановив свою кар'єру зосередити на продажі авт.

Сьогодні, як пише Ч.П. Вілсон, І. Гинянський має велике автове підприємство під назвою „Віннер Ґруп", з осідком у Вілмінґтоні із вісьмома окремими продажними місцями пасажирських і транспортових автомобілів, що репрезентують 13 різних автових фірм, а його майно в автомобілях оцінюють на 30 до 35 міл. дол.

Американський журналіст підкреслює, що І. Гинянський, хоча працює дуже важко у завідуванні своїм підприємством, не дуже радий як його порівнюють до героїв з повістей Горейшіо Алджера, які із бідаків стали мільйонерами. „Ви можете бути тим, чим ви хочете бути", — це девіза І. Гинянського. „Ви мусите дати собі раду зі собою заки хочете підбити світ".

Такими словами І. Гинянського закінчує Ч.П. Вілсон свій репортаж, в якому особливо підкреслює активність нашого промисловця в українському житті та в українській церкві.

У Львові відроджено фотографічний журнал „Світло і Тінь"

Львів. — Тут діє перший в Україні Музей Фотомистецтва, як відділ Національного Музею. Відкрився він у 1986 році завдяки ініціятивній праці директора Національного Музею Андрія Новаківського, великого любителя і прихильника художньої фотографії, та старанням фотохудожника Василя Пилип'юка, фотокореспондента журналу „Україна" у Львові, при підтримці і допомозі місцевої влади.

Розташований Музей Фотомистецтва в колишньому костьолі Марії Сніжної, в якому до недавна був склад цукру. Реставраційні роботи тривали три роки, витрачено понад 300,000 карбованців, повністю відновлено споруду, а також реставровано розписи з XVIII до XX століть збережені в інтер'єрі.

За чотири роки діяльности в Музеї Фотомистецтва відбулося вже біля 100 виставок різних форм, жанрів та напрямків від виставок документальної фотографії до аванґарду, виставок давньої фотографії і графіки Львова, виставок фотографів Львова, з яких найбільше зацікавлення викликають виставки Ярослава Коваля, якому вже понад 80 років.

Музей Фотомистецтва, як самостійний відділ Національного Музею, має

(Закінчення на стор. 4)

Чи вони пішли слідами Медведя?

Ґлен Ков, Н. Й. (О. Кузьмович). — У затишку монастиря Отців Василіян на цій прегарній садибі постать молодого мужчини у цивільному нічого надзвичайного. Тут же навчаються молоді люди у семінарії, щоб стати в майбутньому священиками. Але молода людина, що її зустрічаємо на засипаній золотистим осіннім листям стежинці якось не подобає на питомця і бачимо, що наше запитання українською мовою не знаходить відповіді.



У Ґлен Ков (зліва): Д. Володченко, о. протоігумен В. Панчук і К. Руденко.

Але десь відразу у дверях з'являється о. ігумен Маврикій, ЧСВВ, і пояснює, що це один із утікачів з Узбекістану, які після цілого ряду пригод знайшли спокійну пристань саме тут на садибі оо. Василіян. І ось ми вже сидимо біля округлого стола у вітальні монастиря, до нас прилучився о. протоігумен Вернард Панчук, ЧСВВ, і маємо нагоду почути від нього та від двох молодих втікачів історію ще одної „морської" втечі на американську сушу, що нагадує славну перед кількома роками втечу українського моряка Мирослава Медведя, яку ми всі пережили так глибоко з хвилиною, коли американська влада передала його знову у совєтські руки.

Ці молоді шукачі пригод мали однак більше щастя, а може саме тому, що прецедент з М. Медведем і протести українців залишилися у пам'яті американських чинників.

(Закінчення на стор. 4)

ВИСТУП І. ГРЕЧКА В РОЧЕСТЕРІ І БАФФАЛО

Рочестер, Н. Й. — Іван Гречко, церковний і громадський діяч в Україні, який виступив вже в багатьох громадах ЗСА з доповіддю на тему „Сучасне положення Греко-Католицької Церкви в Україні", виступить в середу, 19-го грудня, о год. 7-ій вечора в Рочестері в залі української католицької школи св. Йосафата, а в четвер, 20-го грудня, о год. 6-ій вечора в Баффало в церковній залі.

Президент Дж. Буш дуже літепло приймав президента Литви

Вашінґтон. — Кореспондент щоденника „Вашінґтон Пост" Енн Деврой пише у числі газети з 11-го грудня, що президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш, за порадою деяких близьких співробітників, прийняв на розмову президента Литви Витавтаса Ляндсберґіса. Останній просив Уряд ЗСА і особисто Президента, щоб він виступив в обороні права литовського народу на самостійність і вихід із Совтєського Союзу.

У відповідь Ляндсберґіс почув старі заялозені фрази про те, що ЗСА не признають насильного прилучення Прибалтики до СССР і виступають за відділення Литви, Латвії і Естонії. Це в теорії, але у практичній політиці Уряд президента Дж. Буша ніде, на жодному форумі, не підносив цієї справи „відділення", а навпаки, веде політику невмішування у внутрішні справи Совєтського Союзу, — кажуть політичні спостерігачі.

У березні, як відомо, Литва проголосила свою незалежність і про це й дальші події довкола цієї справи інформував Ляндсберґіс Дж. Буша на протязі 30 хвилин, підкреслюючи, що відтоді Москва погрожує Литві економічними санкціями, а свого часу наклала навіть економічну бльокаду і погрожувала вжити військову силу для здушення сепаратистичних тенденцій в Литві, бо, мовляв, самостійність Литовської ССР не була санкціонована загальним плебісцитом населення, серед якого є чимало росіян і людей інших національностей. Він сказав Президентові, що „шукає в ЗСА політичного захисту", а все ж таки, — пише Деврой, — у зв'язку з потеплінням відносин між СССР і ЗСА, проблема Прибалтики не вигідна для американської Адміністрації і „денервує" деяких русофілів з Державного департаменту.

У зв'язку з відвідинами Ляндсберґіса у Білому Домі президент Дж. Буш не опублікував жодної заяви і не виступив на пресовій конференції. Неохочо Президент зупинився кілька секунд біля Ляндсберґіса, щоб фоторепортери могли зробити спільну фотознімку. Після зустрічі Білий Дім випустив корокий комунікат у якому наголошується зокрема справу неучасти Прибалтійських держав на минулій Паризькій конференції. Марлин Фицвотер, прессекретар Білого Дому заявив, що президент Дж. Буш висловив надію під час розмови, що СССР не застосовуватиме мілітарної сили проти трьох згаданих республік. Як виглядає з повідомлення, проти інших Ґорбачов може висилати цілі дивізії і Вашінґтон протестувати не буде.

ТАСС, совєтське пресове агентство, не покликаючись на ніякі джерела, повідомило, що Ляндсберґіс мав сказати засобам масової інформації ЗСА, що „укази" президента СССР Міхаїла Ґорбачова, звернені проти Литви, і евентуальна висилка війська для придушення самостійницьких аспірацій, буде розглядатися литовським народом, як „друга агресія Москви проти Литви". В такому випадку Литва матиме правну підставу для самооборони. На цю заввагу Ляндсберґіса гостро зареаґував в Москві пресекретар М. Ґорбачова, Віталій Іґнатенко.

У СВІТІ

ПИСЬМЕННИК АЛЕКСАНДЕР Солженіцин відмовився від державної премії РСФСР за його монументальний твір „Архіпелаг ҐУЛаг". Він пояснив свої мотиви тим, що твір і досі є „контроверсійною" працею в СССР і його тяжко купити у книжкових крамницях. Частини спогадів, каже А. Солженіцин в листі до комітету, який займається наданням державних премій РСФСР, ще й досі продаються на чорному ринку за високі ціни. „Більше того, — пише Солженіцин, — в нашій батьківщині хвороба ҐУЛаґу ще й досі не переможена, ані юридично, ані морально. Цю книгу я писав про мільйони терплячих і тому було б нечесно збирати за неї славу".

ЛЄХ ВАЛЕНСА, НОВИЙ президент Польщі, заявив кореспондентам, що він, на жаль, з огляду на інші обов'язки, мусить передати головство в крайовому комітеті вільної профспілки „Солідарність" іншій особі Він тепер зайнятий розшуками за новим кандидатом на пост прем'єр-міністра, який дотепер займав Тадеуш Мазовєцький. Припускають, що цей пост займе Ян Ольшевський, але це тільки припущення тих, які спостерігають за дальшим розвитком подій у Польщі. Ольшевський, відомий адвокат, який за часів комуністичного режиму боронив активістів „Солідарности" на численних процесах. Ольшевський спопуляризував своє ім'я також представленням в суді справи вбивства священика Єжи Попєлюшка, якого, як відомо, замордували працівники державної служби безпеки. Л. Валенса подякував „Солідарности" і цілому народові за підтримку у виборах проти „самозванця" Станіслава Тимінського. В середу, 12-го грудня, Тимінський покинув Польщу, залишивши грошеву залогу в сумі 100,000 долярів. До 5-го січня 1991 року він повинен повернутись до Польщі і відповісти перед судом за образу Т. Мазовєцького, якого він у передзиборчій кампанії назвав „зрадником батьківщини".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЕСТОНІЇ Едгар Савісар заявив кореспондентові Ассошіейтед Пресс, що його країна відмовляється від харчової допомоги, яка у чимраз більшій кількості прибуває до СССР з різних країн світу, зокрема з Европи. Згідно з його оцінкою Естонія забезпечила своє населення необхідними продуктами першої потреби, зокрема харчами, і він не бачить потреби поширювати допомогу також на Естонію. Естонія покищо єдина республіка, яка відмовилася прийняти допомогу. Савісар підкреслив, що естонці не відмовляться від медикаментів і різдвяних подарунків, призначених для дітей і старших осіб. Заявав прем'єра Естонії була відповіддю на зарядження Ради Міністрів СССР створити на території Естонії пункти розподілу харчів.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ СССР Едуард А. Шеварднадзе, виступаючи в Гюстоні і у Вашінґтоні, наголошував нову справу, а саме, створення на Близькому Сході зони вільної від атомової зброї. Він додав,що у випадку, якщо таку зброю вже мають Ізраїль чи Ірак, вони повинні від неї відмовитись, бо в противному випадку Близький Схід сьогодні чи завтра може перетворитися на суцільне пекло на землі, як висловився образово Шеварднадзе. Атомовий арсенал Ізраїля правдоподібно вже існує, а Ірак є на шляху продукції своєї власної нуклеарної зброї. Державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер заявив, що він прихильно оцінює ініціятиву свого совєтського колеги. політичні аналітики однак сумніваються чи Ізраїль, оточений ворожими до нього арабськими країнами, погодиться на прийняття цієї ініціятиви, яка може бути вбивчою для нього.

ЗСА І ЇХНІ АЛЬЯНТИ ПІДТРИМУЮТЬ ІДЕЮ ДОПОМОГИ ДЛЯ СССР

Вашінґтон. — З'єднані Стейти Америки і міжнародна спільнота, в більшості альянти Америки, підтримали ідею президента Джорджа Буша надати Совєтському Союзові економічну допомогу і низьковідсоткові позички на закуп товарів в західніх країнах. Але тоді, коли, наприклад, Західня Европа і частина азійських країн, сліпо закликають до започаткування масової економічної допомоги, деякі близькі співробітники Буша не скривають свого розчарування дуже повільним ходом совєтської перебудови і демократизації, а в деяких випадках загостренням режиму, проголошення виїмкового стану, як це трапилося в Грузії, започаткування арештів людей з демократичних рухів в республіках тощо. Крім того, сам президент СССР Міхаїл Ґорбачов і ті на підтримці яких він тримається при владі, тобто армія, КҐБ та Комуністична партія, закликають до розправи з демократичними рухами, яких вони (комуністи) підтягнули під „націоналістів", „сепаратистів", а навіть „терористів та бунтівників", проти яких комуно-московські імперіялісти і фашисти вже скерували дула крісів з погрозами розправитись з ними, як за Сталіна, як тільки дістануть зелене світло від архикнязя М. Ґорбачова, що сконцентрував у своїх руках усю можливу владу.

Тому не треба дивуватися, що чимало провідних осіб в ЗСА відкрито заявляють, що Москва мусить поробити ще багато додаткових змін, щоб заслужити собі на повне визнання західніх демократичних країн і підтримку, якщо йдеться про приступлення до Міжнародного монетарного фонду і Світового банку, інституцій, яким президент Дж. Буш дораджував допомогти СССР у переходовому тяжкому економічному часі.

Натомість західньоевропейські ліберали, зокрема так званий Европейський парлямент, прийняв великою більшістю голосів резолюцію, якою він закликає членські держави Европейської економічної спільноти прийняти і якнайскорше розпочати висилку харчових продуктів, медикаментів та інших товарів першої потреби до СССР. Більше того, резолюція закликає европейські країни доставити товари своїми власними транспортовими засобами, щоб, мовляв, продукти дісталися до всіх прошарків населення без партократично-бюрократичної затримки.

Загально припускають, що представники Европейської економічної спільноти призначуть на ціль допомоги для СССР 2,4 більйона долярів. Европейська комісія заплянувала вислати імперським совєтським чинникам товарів на суму одного більйона долярів, а решта, що є дуже великою помилкою, передати комуністичним диктаторам у формі грошевих дотацій, які вони без сумніву зуживатимуть для зміцнення Комуністичної партії, армії і КҐБ, щоб вони мали притягаючу силу і поповнялись все новими й новими вбивцями.

На европейському континенті інтереси Москви заступають президент Франції Франсуа Міттеран і німецький канцлер Гельмут Коль, які настоюють на прийнятті комуно-московської імперії в членство Міжнародного монетарного фонду негайно.

У зв'язку з цією черговою дурійкою західніх капіталістів, тут підносяться також і здорові голоси перестороги і затурбування. Наприклад, „Вашінґтон Таймс" пише, що чомусь на Заході вже перестали говорити про допомогу тількищо визволених з-під комуністичного ярма сателітним країнам і Юґославії, не згадуючи про цілковите занехання справи підтримки, принаймні моральної, для поневолених Москвою народів.

В АМЕРИЦІ

ДУМКА ПРО ТЕ, ЩО торговельна політика ЗСА мусить бути пов'язана тісно із еміґраційною політикою Москви була так загальнопоширеною в 1974 році, що Сенат ЗСА одноголосно втілив її в закон. Від цього часу зміни, що їх увів Міхаїл Ґорбачов так роззброїли прихильників цієї концепції, що всі сумніваються чи такий закон тепер є потрібним. Рішення президента Буша про знесення цього закону, тобто секції 402 Торговельного акту з 1974 року, знаного як поправка Джексона-Ваніка про додаткові оплати на увезені продукти чи вироби будь-якої комуністичної країни, що забороняє своїм громадянам право на еміґрування. Таке потягнення президента Буша є дуже до вподоби Москві, яка завжди твердила, що цей закон був головним заборолом у поліпшенні совєтсько-американських стосунків.

ОҐРАНИЧЕННЯ РУХУ совєтських громадян в ЗСА та американців у Совєтському Союзі, встановлених ще за часів холодної війни дальше продовжується. Йдеться тут про те, що кореспондентові державного радіомовлення Борисові Калягіну, Державний департамент ЗСА не дозволяє на прямий лет до Лос Анджелесу тому, що до цього міста совєтським журналістам і дипломатам їхати не дозволяється. Ці зарядження, як заявив речник Державного департаменту, є наслідком подібних заряджень у СССР для дипломатів і журналістів ЗСА. Одначе тому, що ЗСА виступають проти подібних заряджень, секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер звернувся до уряду СССР, щоби ці зарядження знести. Згідно з твердженнями урядовців його департаменту, є надії на позитивне полагодження цієї справи.

ПРОГОЛОШЕННЯ НОВИХ процедур Федеральною мортґеджовою корпорацією житлових позичок, прозваною коротко „Фреді Мек", вказує на те, що в майбутньому буде важко дістати позичку на купно хат. Одним із перших проголошень було те, що ця установа в майбутньому не буде перебирати мортґеджів із мінливими відсотками, що не мають 10 відсотків завдатку, як також і таких мортґеджів, що не мають повної документації. Подібні зміни уводять також інші цього роду установи, а все це у наслідок афер, які трапилися з позичково-щадничими банками.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до четверга, 13-го грудня, 4,628 чеків — дивіденд, відсотків від борґових зобов'язань і добровільних датків на суму

117,192.29

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40 00 на півроку — $22 00 на 3 місяці — $12 00
Для членів УНСоюзу $15 00 річно. За кожну зміну адреси — $1 00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Шамір у Вашінґтоні

Голова екстремної правої політичної партії „Лікуд" в Ізраїлі, прем'єр Їцак Шамір попав у паніку, коли диктаторський президент Іраку Саддам Гуссейн запропонував включити в американсько-іракські переговори проблему окупованих Ізраїлем земель. Настрій Шаміра ще погіршився, коли на вимогу Іраку Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй почала нараджуватися над проєктом скликання під еґідою ОН міжнародної конференції для розгляду всієї ситуації на Близькому Сході. Шамір відразу заявив, що Ізраїль у такій конференції не візьме участи, бо не засяде за один стіл з ворогом. Шамір полетів до Лондону, тямлючи, що деклярація британського міністра закордонних справ Бальфура поклала основи під проголошення Ізраїлем своєї державної самостійности. У минулий вівторок, 11 грудня ц. р., Шамір був у Білому Домі. Президент Джордж Буш прийняв Шаміра дуже ввічливо і подякував йому, що весь час кризи з Іраком Ізраїль поводився тихо, не втручаючись у той конфлікт. У розмові з репортерами Шамір висловив вдоволення, бо Буш, буцім то, у розмові в чотири ока запевнив його, що „не замириться з Іраком коштом Ізраїля".

Це все так — про людське око. Насправді, попри всю бундючність і непримиренність Їцака Шаміра, всі познаки вказують, що теперішня ситуація на Близькому Сході, яка охоплює теж ізраїльсько-арабський конфлікт, вже невдовзі зміниться. Америка домоглася, що Рада Безпеки ООН відклала — невідомо на як довго — справу міжнародної конференції. ЗСА не можуть накласти „вето" проти можливої резолюції про скликання такої конференції, бо це загрожувало б конфліктом з Савдійською Арабією, Єгиптом і всіми тими мусулманськими країнами, які тепер солідаризуються з політикою Америки супроти Іраку, але солідаризуються з Іраком щодо окупації Ізраїлем арабських земель. А не можуть теж голосувати „за" такою резолюцією, бо Буш не може мобілізувати проти себе засоби масової інформації, які є в руках жидів. Але вже тепер Пітер Дженнікс з телевізійного каналу признав, що американсько-ізраїльські відносини за президентури Буша є „напружені" і що Буш повторив тепер Шамірові, що Америка противиться поселюванню жидівських іміґрантів з СССР на окупованих арабських землях.

Банкрутство політики Шаміра, вірогідно, прийде не з вини арабів, Америки чи Об'єднаних Націй, а з розвитку подій в самому Ізраїлі. З початку існування Ізраїля від 1948 році всі його уряди закликали жидів у діяспорі повертатися до Ізраїля і там поселюватися. Це гасло мало тільки частинний успіх, бо жиди мають хист до торгівлі, до музики, мають дар ініціятиви і риску, і не тягне їх важка праця на ріллі і на будовах. Тисячі втекли з Ізраїля здебільша до Америки. Аж теперішній масовий наплив жидів з СССР заскочив всі тамошні урядові чинники, які не сподівалися такої маси земляків, здебільша висококваліфікованих фахівців, байдужних до релігії. Тим новоприбулим жидівським іміґрантам не можуть подобатися відносини з безупинними демонстраціями місцевих арабів (палестинців), щоденні зудари з поліцією, стрілянина, вбиті і ранені. Не може їм подобатися, що вони дістають працю (здебільша фізичну) на місце арабів, що їх викидається на вулицю. І ті нові іміґранти стають приспішеним темпом політичним чинником: вони єднаються з опозиціоністами супроти екстремної партії і політики Їцака Шаміра. Цей останній покликується на історичний арґумент: у біблійних часах окуповані Ізраїлем арабські землі були частиною Палестини, тодішньої колонії римської імперії. Історичний арґумент, що правобережжя Йордану називалося Самарією — тепер нісенітний, це було понад 2,000 літ тому. Коли б його признати, то теперішні італійці, нащадки старинних римлян, могли б мати претензію до території Франції, яку — як Ґаллю — підкорив Римові Цезар, і до території Англії, яку підбив Брітаннікус. Абсурд. Навіть польський історичний арґумент, що Галицька Земля належить Польщі, бо належала туди від 1340 до 1772 року — навіть той арґумент був абсурдний. І тому добрі знавці відносин в ... ердять на сторінках американської преси, що дні влади Їцака Шаміра пораховані.

Наталя Осока

НОВІ ПЛЯНИ М. ҐОРБАЧОВА

Президент СССР Міхаїл Ґорбачов минулого місяця висунув програму термінових заходів, які повинні бути здійснені до початку чергового з'їзду народних депутатів СССР, тобто до 17-го грудня. Ось головні з цих заходів.

1) Наділити якісно новими повноваженнями Раду федерації СССР — з дорадчого органу, вона повинна перетворитися на дійову структуру координування зусиль центру і республік. Робочим органом Ради федерації може стати міжреспубліканський комітет. 2) Скасувати президентську раду. 3) Створити при президентові Раду державної безпеки. 4) Здійснити докорінну реорганізацію виконавчої влади в центрі, підкоривши кабінет міністрів президентові. 5) Вирішити питання про віцепрезидента. 6) Зформувати орган, який координував би діяльність правоохоронних органів у межах президентського правління, і також спеціяльну службу при президентові для боротьби з організованою злочинністю, тіньовою економікою, спекуляцією тощо. 7) Створити контрольну палату, яка матиме повноважних представників у всіх реґіонах імперії для втілення в життя президентських указів і законів. 8) Представити перелік невідкладних заходів для забезпечення населення продуктами харчування. 9) В найкоротший строк представити Верховній Раді СССР і Верховним Радам республік проєкт союзного договору. 10) Невідкладно прийняти закони, які дозволили б армії виконувати своє призначення і забезпечити престиж збройних сил.

Президент Ґорбачов проголосив це рівно місяць тому, тобто 17-го листопада, коли несподівано повідомив про ґрунтовні зміни у структурі вищої державної влади.

„Досить оборонятися, треба наступати" — заявив у той день президент СССР, і більшість членів Верховної Ради СССР сприйняли ці слова схвально. Проте інші народні депутати вже під час перерви почали запитувати, куди піде країна, керуючись цією програмою? Проти кого спрямована „радикалізація суспільних перетворень"?

Ні для кого тепер не є таємницею, що справжніх змін не хочуть саме представники старої структури влади, але М. Ґорбачов у своїх виступах 16 і 17 листопада посилався на „деструктивні сили, які перешкоджають виведенню країни з кризи". До них, за словами президента, належать „новоявлені борці за суверенітети" і всі ті, хто хоче „дискредитувати президента" і „державно важливі інститути".

На сесії союзного парляменту виступили представники Росії, України, Білорусії, Молдови, Вірменії, Азербайджану і Казахстану, оголосивши, що державний суверенітет для них найважливіший. Естонія, Литва, Латвія і Грузія взагалі відмовилися брати участь в обговоренні теми союзного договору.

На думку політичного коментатора газети „Московские Новости" Степана Кисельова, президент хоче будь-що підписати новий союзний договір і шукає для себе спільників. А такими є уряди Туркменії, Киргизії, Таджикістану та Узбекістану, оскільки ці республіки Середньої Азії є найбільш залежними від центру економічно. У підписанні союзного договору зацікавлені також військові відомства і Рада Міністрів СССР, бо вони бояться скорочення загальносоюзної власности, контрольованої ними.

Згідно з правилами цивілізованих країн політичну перемогу можна здобути під час виборів або під час голосування в парляменті. Проте М. Ґорбачов сподівається досягти перемоги шляхом перестановки сил, яку будуть здійснювати головно прем'єр-міністер і маршал оборони, котрі не здатні створити нічого нового. Якщо навіть одні органи влади будуть ліквідовані, а створені інші, з іншою назвою, то суть їх залишиться та ж сама. Якщо республіки не погодяться поступитися своїм суверенітетом і президент застосує методи випробуваної Кремлем диктатури, то таку перемогу не можна назвати політичною.

Консерватисти в парляментах більшости республік підтримують пропозицію М. Ґорбачова зберегти СССР як „оновлений союз усіх республік", однак, демократи вважають, що подібні „косметичні зміни" насправді не змінять нічого.

Голова КҐБ СССР В. Крючков 11-го грудня виступив по телевізії з заявою, що до влади, мовляв, рвуться антикомуністичні сили, які користуються щедрою моральною та матеріяльною підтримкою з-за кордону. Їхні дії, на думку голови КҐБ, роз'єднують суспільство, підривають братерство і дружбу народів і роблять вони це з метою розхитати державу „і ліквідувати Совєтську владу".

Наголосивши, що виступає за дорученням президента СССР, В. Крючков заявив, що КҐБ зобов'язаний захистити совєтський державний устрій, тому здійснює і далі здійснюватиме усі необхідні операції на всій території СССР з метою припинення діяльности естремістів. Крючков заявив, що КҐБ не допустить втручання закордонних організацій у внутрішні справи будь-якої республіки СССР, і що необхідні заходи вже здійснюються спільно з прокуратурою та іншими органами.

„КҐБ СССР закликає усіх чесних громадян об'єднати зусилля в боротьбі з зазіханнями на соціялістич-

(Закінчення на стор. 4)

Микола Вірний

НЕ ЛУКАВМО!

Що розкидала доля нашого брата по всіх усюдах, то таки розкидала. Сьогодні з українцем можна зустрінутися на всіх континентах землі: Европа, Азія, Австралія, Африка, Північна й Південна Америка...

Яка ж доля розкидала їх по зарубіжних країнах? Народ каже: „злая доля". Авжеж, що злая чи лихая! Не від щастя й достатків утікала людина українська з рідної землі в світ за очі, а від злиднів, від наруги над нею.

Почалися ці мандри ще в минулому столітті. Мотиви і причини були різні: злидні, політичні переслідування, бажання розбагатіти тощо. Почали народжуватись нові покоління, ґенерації і отих колишніх еміґрантів, почали називати вже й не зарубіжними українцями, а канадськими, американськими, арґентинськими українцями. А недавно з'явилось нове означення для родаків: українська діяспора!

І подумалось, якщо прийнялось слово дисиденти, то діяспора і поготів прийметься, можна і так назвати.

Одним подумалося, а серед них люди з найвищою академічною освітою, ба навіть академіки, а інші зразу ж почали, чи то по старій звичці, чи Бог його знає чому, дошукуватися „текстів і підтекстів", „виводити на чисті води" хто, як і чому почав вживати таке незвичне „таємничо-екзотичне слово?" Давайте, мовляв, полемізувати!

Хіба нам потрібна полеміка саме тепер про те, як закордонних українців називати?

Чому має турбувати те чи інше означення їх?

Яка різниця, хто перщим ужив слово діяспора?

Таке означення, як видно, не подобалося авторові довжелезної статті під назвою „Українська діяспора" (в текстах і в підтекстах — підкреслення наше). Стаття з'явилась в часописі „Радянська Україна" з 3-го липня 1990 року. Автором статті є відомий письменник Олександр Степанович Левада.

Він, за його словами, не проти зв'язків з зарубіжними українцями. Мабуть щиро говорить про колишню надмірну упередженість до тих українців і про ту підкреслену настороженість у наших стосунках. Невже до рідних людей потрібні терміни? В згаданій статті наводяться приклади дефініції цього означення, терміну: з УРЕ — „Українська Радянська Енциклопедія", том 4, стор. 215. Праворуч угорі чорним по білому: „Діаспора" — термін, вживаний в історичній науці для визначення народів, вигнаних за межі батьківщини завойовниками і осілих у межах інших країн або територій".

Приклад з БСЕ, том 14, оминули, бо УРЕ, в першому її виданні, подає точний переклад тексту російськомовної совєтської енциклопедії.

Третій приклад взято з „Словника іншомовних слів", який був виданий у Києві в 1974 році. На стор. 225, з лівого боку посередені якого значиться: „діаспора" — розсіяння по різних країнах народу, вигнаного завойовниками за межі батьківщини".

З цікавости подивились ми в „Словник іншомовних слів", авторами якого були такі науковці, як І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко. Ми маємо перевиданий Словник в Ню Йорку, 1955 року. Вперше з'явився він у видавництві „Радянська Енциклопедія", Харків-Київ, 1932. Тут дефініція того самого терміну інакша: „Діаспора — 1) розвіяна людність; 2) перебування євреїв поза Палестиною під час вавилонського полону".

А ось ще УРЕ, том III, видання друге, 1979, стор. 379: „діаспора — перебування значної частини народу (етнічної спільнотності) поза межами країни його походження. Діаспори утворювалися в результаті насильницького висилення, загрози геноциду, діяння економічних і географічних факторів".

Отож, коли врахувати всі фактори, а не тільки ті, які нам відомі, чи нам вигідні, то ті, хто вжив цей термін мали, мабуть, на увазі його ширше значення.

Автор статті „Українська діяспора", заперечуючи, що, мовляв, не „чужоземні завойовники", а українські селяни й робітники у військових частинах, якими командували такі відомі герої громадянської війни, як Коцюбинський, Примаков, Полупанов, Щорс, Боженко та інші, вигнали петлюрівські війська з України. А, як відомо, саме старшини і козаки армії Української Народної Республіки створили другу хвилю еміґрації.

Більшість з них померли своєю смертю. А чи померли своєю смертю ті, що їх вигнали з рідної землі? Що сталося з тими героями, про яких ви згадуєте? Де подівся Коцюбинський, Щорс, Боженко, Фрунзе, Якір, Тухачевський? Хто і за що їх знищив? Хто підняв на них руку...? Діяспора...?

Дозвольте залишити вам по-своєму назвати тих, які позбавили життя колишніх червоногвардійців, щорсовців, фрунзовців. А загинули не тільки генерали і вищого та середнього складу командири, а й звичайні червоноармійці, які воювали за мир, за землю, за братерство... за Україну вільну...

Всім їм пришивали терміни!

Даремно й ім'я Олександра Довженка згадуєте. Ви напевно добре знаєте, що фільм „Щорс" мало не скоротив життя його творцеві.

Та й твердження Володимира Винниченка не арґумент, коли подається без зваження і оцінки підтекстів.

Коли спокійно все оцінити, об'єктивно, з усіма історичними перспективами і наслідками, тоді, можливо, всі речі, люди й події видаватимуться не такими, а іншими. Тоді, можливо, зникне й ненависть до петлюрівців, до дивізії „Галичина", до груп УПА, до

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „слово в дискусії"

Українська громада в діяспорі, а вже зокрема на Північно-американському континенті, засипана тепер доповіддями, що відбуваються не так, як раніше, лише під кінець тижня у суботу і неділю, але також у звичайні дні, бо просто не стає часу та місця помістити їх усіх у дні відпочинку від праці.

Ця повінь доповідей, що тепер нас заливає, — це ще один феномен 1990 року і наших так пожвавлених зв'язків з материком. Більшість з наших теперішніх гостей з України — це науковці, літератори, журналісти, мистці, які приїжджають з наміром поділитися з українцями діяспори своїм знанням, інформаціями чи хоча б переживаннями останніх десятиріч.

Тому не дивно, що залі на доповідях звичайно заповнені вщерть, дарма, що трапляються тепер тижні, в яких у нашій метрополії маємо чотири різні доповіді у різні дні тижня. Подібна ситуація в інших більших скупченнях українців і в ЗСА, і в Канаді.

Добре і корисно, що знаходиться все ще велике число зацікавлених слухачів і що наші гості не відчувають нашого перенасичення імпрезами. Але викликає сумнів, чи це потрібне — маємо на увазі, не доповіді, а наше традиційне бажання після слів прелеґента забирати голос в дискусії. Потрібно це, чи ні.

Коли ви, дорогі читачі, належите до пильних учасників таких імпрез, то напевно знаєте вже завчасу, так як ми, тільки поглянувши на публіку, хто із присутніх забере слово в дискусії і чи зуміє сказати щось цікавого і змістовного. Але також знаємо вже наперед тих постійних „балакунів", що уважають своїм обов'язком доконче говорити, навіть якщо не мають що сказати.

Звичайно після доповіді ведучий просить публіку ставити питання до доповідача. Деякі із цих питань потрібні та доречні, але дуже часто ці „професійні" дискутанти ставлять так питання, що воно розпочинається довгим поясненням, чи думками дискутанта, а щойно закінчується буцімто питанням.

Ще гірше, коли після питань дозволяється дискусія. Скільки вже разів нам довелося прислухуватись до такої „дискусії" та бажати собі заховатися під крісло зі сорому за її рівень.

Здається існує у нашій громаді цілий ряд осіб, які закохані у своєму голосі, або просто хочуть звернути на себе увагу, недобачуючи, що вони не вносять нічого цікавого до вже сказаного доповідачем або відходять зовсім від теми. При тому наша балакучість не має границь, і кожний вечір з доповіддю продовжується непотрібно на годину, а то і більше, викликає тим неспокій серед слухачів, які раз-у-раз споглядають на годинник, бо пора пізня, а тут треба ще повертатися додому темними не надто безпечними вулицями американських міст, і наступного дня вставати вранці до праці. Правда, частина постійних учасників таких імпрез — це люди старші віком, які мають подостатком часу і не поспішають до праці, але саме цей факт постійно завважують наші теперішні гості з України та питаються, чому доводиться їм бачити на зустрічах так мало молодих людей.

На це складається багато причин. Але таки одна із найважливіших — це балакучість старшого покоління, а з тим це постійне їх бажання забирати слово у дискусію і тим продовжувати непотрібно навіть і дуже цікаву імпрезу.

О-КА

ВЕРХОВНА РАДА СССР, не маючи кворуму, не змогла затвердити Боріса Пуґо, назначеного президентом СССР Міхаїлом Ґорбачовим на пост міністра внутрішніх справ, на місце Вадіма Бакатіна. Відповідаючи на питання кореспондентів у справі дальшої долі Бакатіна, М. Ґорбачов заявив, що на його думку, „ближчою до серця" Бакатіна є політична діяльність і „ми багато втрачаємо не використовуючи його здібностей". В кореспонденції ТАСС говориться, що президент СССР не зовсім був задоволений активністю міністерства внутрішніх справ, а головно боротьбою зі злочинністю. Поінформовані особи кажуть, що Бакатіна переведуть на роботу до президентського кабінету, або назначать амбасадором СССР до однієї з ключевих країн.

Люба Волошин

МИТРОПОЛИТ А. ШЕПТИЦЬКИЙ В РИСУНКАХ

II.

На полях одного з таких рисунків художник під враженням вістки про Митрополита з заслання нотує свій вірш, написаний у вільній верлібровій формі:

І сниться йому
Рідний Край.
Дітвора мила,
Нарід любий.
Котрого долю
плекав ліпшу
В надії кріпкій
Відродження.

(Львів, субота 9 паздерника 1915 р.)
(Наш Найвищий Владика будучного живий!)

Серед показаних на виставці рисунків особливо цікаві ті, які є начерками до портретів, сьогодні або втрачених, абож тільки задуманих художником, та не зреалізованих в олійній техніці. Це ескізи до композицій „Митрополит перед благословенням" 1913 р., „Мойсей" 1916 р., „Митрополит на тлі інтер'єру ц. Юра", „Страшний Суд" 1919 р., калька одного із ескізів „по пам'яті" 1915 р.

Унікальним нині взірцем портретної творчости О. Новаківського є великий підготовчий рисунок на полотні (розм. 97x119 см.) до малярського портрету Митрополита під назвою „Тяжкий сон" („Переживання світової війни") 1920 р. Це одна з тих узагальнюючих символічних композицій, в яких художник прагнув зобразити Митрополита в усій історичній значимості його постаті — як мудрого духовного пастиря, і далекоглядного провідника народу на тлі широкої панорами української землі та персоніфікацій її драматичної історії. На жаль, цей цікавий задум, що виразно перегукується з ідеєю композиції „Мойсей", так і не був завершений художником в олійній техніці, а невеличкий малярський ескіз до нього зберігся лише у фоторепродукції.

Оригінальні малярські портрети Митрополита пензля О. Новаківського репрезентовані на виставці лише двома полотнами, які дійшли до нас і походять із депозиту родини Новаківських в Національному Музеї у Львові. Один із них — це досить великий розмірами олійний ескіз до портрету Митрополита у кріслі, датований 1924 роком, другий — порівняно невеликий, але коштовний своїм малярським виконанням твір „Митрополит у чернечих ризах" („Владика II") 1930-1931 рр.

Опріч творів, що насвітлюють безпосередньо працю художника над образом Князя Церкви Андрея Шептицького, на виставці показано також декілька малярських шедеврів Новаківського, котрі так чи інакше були інспіровані в його творчості контактами з Митрополитом. Серед них — відомий символічний образ „Юр. Поема світової війни" (1919-1921 рр.), що є своєрідним ідейним завершенням великого циклу живописних „трансфігурацій" художника на тему собору св. Юра. Художник трактує тут образ Святоюрського храму, як твердині національно-духовних надбань народу, що непохитно стоїть посеред розбурханої стихії світової війни, посеред апокаліптичних візій минулого і майбутнього, в тривожних багряних відблисках зі сходу — справді пророчих передчуттях драми, що насувається на долю народу.

З особою Митрополита пов'язана також праця О. Новаківського над великим надвівтарним образом для собору св. Юра. Це — монументальна композиція „Мати Милосердя" — останній великий твір художника, що залишився незакінченим через його смерть. Новаківський виконав ряд прекрасних малярських ескізів до цього твору, один з них показаний на виставці.

Доповнює експозицію ряд малярських полотен О. Новаківського, які колись були у власності Митрополита, пізніше передані до фондів заснованого ним Національного Музею у Львові („Гірський пейзаж. Зелем'янка", 1924 р., „Перед бурею, Космач" 1925 р. та інші). Один із таких експонатів на виставці — натюрморт „Квіти" 1919 р. (нині — власність п. П. Лінинського) звертає увагу авторським дарчим написом художника Митрополитові з нагоди 20-ліття його архипастирської діяльности. Всі ці твори цікавими штрихами доповнюють сьогодні історію взаємин художника з Митрополитом.

Особливістю виставки є те, що на ній широко показані документальні, архівні матеріяли, які висвітлюють аспекти взаємин Князя Церкви з художником. Приведені фраґменти переписки О. Новаківського з Митрополитом, копії фінансових угод між ними, свідчення сучасників (приятеля художника адвоката Івана Голубовського, віденського мистецтвознавця Вольфґанґа Борна, поета Миколи Вороного), відгуки галицької критики 20-30 років про твори О. Новаківського, присвячені образові Митрополита (М. Голубця, В. Залозецького, В. Морачевського), а також списки портретів Митрополита роботи Новаківського, які в 50-их роках були вилучені із збірок Національного Музею у т. зв. спецфонд і знищені згідно Наказу Комітету у справах мистецтв УССР ч. 375 з 7 травня 1952 р.

Цікавими матеріяльми показана на виставці співпраця Митрополита із Мистецькою школою О. Новаківського. На рідкісній фотографії 1926 р. Митрополит зфотографований серед учнів школи на тлі палати. Поруч приведені висловлювання колишніх учнів Новаківського (Св. Гординського, Ст. Луцика, А. Малюци) про Митрополита, як мецената і викладача школи.

Загалом, виставка відкриває яскраву, донедавна зовсім забуту сторінку в діяннях української культури. Вона істотно доповнює відому сьогодні картину життя і творчости О. Новаківського і водночас кидає світло на діяльність Митрополита Андрея Шептицького — великого гуманіста, мецената, культурного діяча України.

(Закінчення на стор. 3)

Виставка фотографій А. Мішталя в Українському Музеї-Архіві в Клівленді

Адам Мішталь приїхав до ЗСА з родичами ще дитиною після Другої світової війни і виростав у Клівленді. Тут також закінчив середню школу і університет. Покликаний до війська, пережив страхіття війни у В'єтнамі, де перебував один рік. Дивним збігом обставин якраз у В'єтнамі зацікавився фотографією. Виступав успішно зі своїми творами у групових виставках, а тепер була його перша, індивідуальна.

Тематикою його праць були: загальні краєвиди природи, а також міста Клівленду і з В'єтнаму. Кольоритність, образова конструкція і підхоплення цікавих елементів в природі, як наприклад, відлет шнурком птахів в теплі краї, характеризують його цікаві знимки. Його виставка незабаром має знову повторитися. Про його виставки появилися похвальні рецензії в українських і американських журналах та часописах. Дуже позитивним явищем є те, що Український Музей-Архів у Клівленді дає змогу нашим молодим мистцям продемонструвати їх таланти таки в своїх приміщеннях, розуміючи значення плекання і утримання нашої культури серед українського і різнонаціонального загалу. Музеї-Архіви — це незаступимі скарбниці нашої традиції, культури і духовости.

Український Музей-Архів у Клівленді був заснований ще в 1952 році професором Леонідом Бачинським, невсипущим працівником і ентузіястом та переходив різні розвиткові фази. З відносно малим гуртом своїх співпрацівників проф. Бачинський доконав великого музейно-архівального діла. Музей-Архів швидко розбудувався. Тепер його секції знаходяться в приміщеннях власного дому, в околиці замешкання перших наших поселенців Клівленду, приблизно 100 років тому. Ця давна околиця на очах відроджується. Потім директорами Музею були д-р Олександер Фединський, редактор Степан Кікта і теперішній молодий мґр Андрій Фединський, син д-ра Олександра, дуже енерґійний, скоординований, працьовитий та оптиміст.

Музей-Архів у Клівленді є тепер в стадії переходу на комп'ютерну систему і над цим проєктом працює Люба Цеґельська. Музей-Архів має дуже багато рідкісних історичних експонатів, книжок і біля 70 різних часописів та журналів з України і цілої нашої діяспори. Музей-Архів має також відділи філятелістики та нумізматики. В останніх літах черґувалися дуже інтенсивні виставки Українського Музею-Архіву в Клівленді: з нагоди 175-ліття від дня народження Тараса Шевченка під назвою „Шевченкіяда", про наших поселенців у Клівленді та ряд інших. Наші гості з України і правозахисники групово й індивідуально відвідують наш Музей-Архів та дуже похвально висловлюються про його працю, організацію і цілі. Американські і українські наукові інституції та окремі люди часто і радо користають з джерел Музею в цілях своїх наукових праць та дослідів. Український Музей-Архів у Клівленді нав'язав й інтенсивно продовжує дружні і конструктивні контакти та співпрацю з Україною і цілою нашою діяспорою.

Д-р Володимир Боднар

Зустріч з обмінними стипендіянтами ім. Непораних

Під час зустрічі, що відбулася в суботу, 13-го жовтня, в готелі Голідей Інн у центрі Вінніпеґу, д-р Л. Мелоський, президент Канадської Фундації Українських Студій, мав приємність представити обмінних стипендіятів ім. Непораних.

На зустрічі, у якій взяло участь 40 осіб, д-р Мелоський з'ясував, яку важливу ролю в праці молодих канадських учених відіграла стипендія ім. Непораних. Згідно з бажанням висловленому в заповіті 9-го квітня 1978 року покійних Осипа та Йосафата Непораних, фундація отримала капітал 200, 000 дол., яким зснсвано освітний фонд ім. Осипа та Йосафата Непораних, а річний дохід з процентів отримували українсько-канадські післядокторські стипендіянти. З огляду на події в Україні, рада директорів КФУС постановила, що було б мудро використовувати цю стипендію на обмін післядокторських стипендіянтів між Канадою й Україною.

Д-р Мелоський представив д-ра Богдана Кравченка, директора Канадського Інституту Українських Студій при Альбертійському університеті, як канадського стипендіянта. Будучи в Україні, д-р Кравченко хоче скінчити дві праці: 1. книжку про історію Комуністичної партії України; 2. спостерігати й аналізувати зміни національної свідомости, звертаючи увагу на такі прояви, як боротьба за українізацію вищої освіти й шкільництва, висловлення домагань політичної й господарської незалежности. Він хоче написати нариси, що віддзеркалюють ці процеси. Д-р Кравченко працюватиме в Інституті Історії Академії Наук України в Києві.

Д-р Кравченко представив стипендіянта ім. Непораних 1990 року з України, д-ра Юрія Луценка. Д-р Луценко є молодшим науковим співробітником Інституту Літератури Академії Наук України і його спеціяльність — Григорій Граб'янка. Д-р Луценко працюватиме рік в Канаді, вивчаючи історіографію України XVII і XVIII ст. Тепер він працює в Колеґії св. Андрея при Манітобськім університеті у Вінніпеґу, а пізніше продовжуватиме працю в Осередку Досліджень Історії України і М. Петра Яцика при Альбертійському університеті в Едмонтоні. Д-р Луценко подякував за те, його вибрано першим стипендіянтом ім. Непораних з України і за нагоду науково працювати в Канаді. Він відмітив, що вчені в Україні високо оцінюють англомовну Енциклопедію України і додав, що Канадська Фундація Українських Студій відома в Україні за важливу ролю, яку вона відіграє при виданні Енциклопедії України.

Д-р Мелоський подав до відома, що постановою недавніх зборів КФУС прийматимуться анкети і від молодших учених, і докторів на обмінну стипендію ім. Непораних на 1991 рік. У заключних словах д-р Мелоський привітав двох стипендіянтів і побажав їм успіху.



Д-р Б. Кравченко і д-р Ю. Луценко.

Українські лікарі гідно виконують свої обов'язки

Як відомо зі Львова, 24-го жовтня переведено в клініці судинно-серцевої хірургії в Києві складну хірургічну операцію серця директорові Національного Музею у Львові, Андрієві Новаківському, про якого широку музейницьку дію ми писали недавно у нашому щоденнику 9-го жовтня.

Операція пройшла успішно, як нас повідомляють, і пацієнт вже повернувся до Львова спершу до лікарні, а тепер у санаторію в Брюховичах для повного повороту до здоров'я, хоча він вже тепер рветься до роботи.

Складну операцію перевів кардіохірург д-р Василь Урсуленко, завідуючий відділом коронарних захворювань разом зі своїми асистентами.

Серцева недуга молодого директора музею, внука славного мистця Олекси Новаківського, стала широко відома в часі Конґресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, що відбувався літом цього року в Києві та у Львові. В часі перебування численних українських лікарів із ЗСА, Канади та інших західніх країн у Львові, А. Новаківського оглянули спеціялісти д-р Лідія Процик та д-р Андрій Олеарчик із ЗСА та, ствердивши поважний стан хвороби, рекомендували переведення спеціяльних досліджень, як можливо у серцево-судинній клініці в Києві тому, що вони мали нагоду познайомитися з цією клінікою і бачили високий професійний рівень її хірургів, які, хоча мають дуже слабе забезпечення сучасними медичними апаратами та технічними засобами, виконують сотні складних операцій серця.

За порадою українських спеціялістів із ЗСА, А. Новаківський поїхав на дослідження недуги до Києва і там лікарі ствердили, що він негайно мусить піддатися складній операції, яка і щасливо пройшла.

Як довідуємося, директор клініки серцево-судинної хірургії д-р Генадій Книшов має бути запрошений СФУЛТ до ЗСА і Канади, щоб на місцях обзнайомитися з найбільше сучасними засобами і технікою в кардіохірургії і при допомо зі українських лікарів вдосконалити вивінування своєї клініки, в якій рятують життя тисячам людей в Україні.

А. Новаківський цією дорогою просить нас передати свою вдячність усім цим українським лікарям, що допомогли йому у його важкій недузі та висловити свій подив для цих, що у часто дуже складних умовинах виконують гідно і чесно свій обов'язок нести поряту нок важко хворим.

О. К.

Листопадові дні у Балтиморі

Балтимор (Б. С.) — В цьому році українська громада Балтимору і околиць відзначила Листопадові роковини двічі. В неділю, 4-го листопада, в УКЦ св. Михаїла о. декан Юрій Маркевич відправив Службу Божу в намірені прискорення беатифікації Митрополита Андрея Шептицького, а по Богослуженні відправив Панахиду за тих, які полягли в боротьбі за волю України в час Листопадового чину. В Панахиді взяв участь почот СУМА в організаційних одностроях і з організаційним прапором.

Саме урочисте відзначення роковин Листопадового чину відбулося в неділю, 18-го листопада в залі Дому Української Молоді спільними заходами Відділів УККА і УАКР. Почали свято відспіванням „Ще не вмерла Україна" і коротким словом Климентія Баб'яка, голови Відділу УККА. У ньому він привітав громаду з роковинами та вказав на загальну ролю Листопадового чину у визвольному змагу українського народу, а також у сучасному відродженні України. Привітав він та представив залі Святослава Караванського, довголітнього політичного в'язня в Сов'єтському Союзі, автора поетичних і гумористичних творів, п'єс та перекладів, автора серійної колонки в нашій пресі „Щира бесіда", яку веде уже десять років.

Святослав Караванський у святочній промові підкреслив те, що вже настав час, коли пам'ять цих роковин відзначають явно не лише в діяспорі, але й на землях, де ця історична подія мала місце. Свято Першого листопада вважав Святослав Караванський святом всієї України тому, що кожний успіх чи неуспіх однієї з частин української землі є успіхом чи неуспіхом усієї України. Він вказав на великий вклад Галичини в Українське життя, вважаючи одночасно, що галицький культурний і політичний процес фактично не був вузькогалицьким процесом, бо в ньому брали участь кращі патріоти наддніпрянської України.

Про важливість галицького вкладу свідчить, на думку промовця, те, що саме в Галичині зосереджуються найсильніші атаки ворогів України. Як приклад, промовець навів відомий лист А. Солженіцина, текст протигалицьких летючок тощо. І це недаром, твердив він, бо сьогодні Галичина несе прапор української самостійности, бо тепер ворог саме атакує Галичину як цитаделю самостійности. Промовець вказав теж на заходи ворога розпалити чвари між українцями, наводячи приклади давніших провокацій. Закінчив він своє слово ствердженням, що сьогодні на часі лише єдиний фронт для здобуття нашої мети та окликом: „Будьмо мудрі і розсудні, будьмо жертовні і безкорисливі, женім чвари і незгоди з наших середовищ, будьмо українцями, будьмо галичанами! Слава Україні!"

Після промови присутні мали змогу почути два твори — прозовий „Перший листопад" та поетичний „Листопадовий день" невідомих авторів у мистецькому виконанні мґр Лідії Лемішки.

Учасники свята відгукнулися також на сучасні події в Україні. Заля схвалила резолюції, в яких українська громада Балтимору солідаризувалася з закликами незалежних партій і угруповань в Україні не допустити до підписання нового союзного договору, який намагається зберегти в цілості російську імперію — Совєтський Союз.

Резолюції закликали Уряд ЗСА встановити також контакти з новими, демократичними лідерами і групами республік та запропонувати їм таку саму технічну допомогу для розбудови нових політичних і економічних інституцій, які він оферує Москві. Текст резолюцій був опрацьований представниками обох Відділів, УККА і УАКР, і в англомовному варіянті буде пересланий мерилендським членам Конгресу та Адміністрації ЗСА у Вашінгтоні.

В прикінцевому слові мґр Андрій Чорнодольський порівняв змагання за незалежність американського та українського народів з висновком, що 1990-ті роки і наступне століття буде століттям українського народу. Весна України, заявив він, є перед нами і українська діяспора зможе відіграти у цьому велику ролю та має уже сьогодні нагоду помогти українському народові. Саме до тієї допомоги треба нам включити усіх членів нашої громади. Свято закінчено відспіванням „Не пора".

В перших днях листопада 1990 року Відділи УККА УАКР з Балтимору виготовили також спільного листа до мерилендських членів Конґресу ЗСА за підписами Климентія Баб'яка, голови Відділу УККА, і мґра Андрія Чорнодольського, голови УАКР, в справі подій в Україні. В листі вони звернули увагу американських законодавців на турботи української громади Балтимору подіями в Україні, якій накидається новий союзний договір з метою продовжувати домінацію Москви над Україною. Вказуючи на хронічне русофільство ЗСА і намагання втримати російську імперію неподільною та на примінювання двох стандартів, одного для колишніх сателітних країн, а другого для народів Совєтського Союзу, автори листа в імені своїх організацій просять підтримки для українського народу в його демократизаційних і незалежницьких змаґаннях. В листі пропонується не допомагати імперії, яка валиться, а розгорнути зв'язки з представниками демократичних сил в Україні та визнати незалежні уряди в окремих республіках.

Митрополит...

(Закінчення зі стор. 2)



О. Новаківський: „Владика", 1930 р., олія, полотно.

Виставка, експонуючись у Львові, викликала велике зацікавлення не тільки усієї культурної громадськости, але й чисельних гостей з української діяспори. Якщо б українська громада за кордоном зацікавилась цією виставкою ми охоче привеземо її, щоб показати нашим краянам.

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що в п'ятницю, 30-го листопада 1990 р. по короткій недузі
упокоївся в шпиталі у Форт Вейн, на 74-му році життя

наш найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п. д-р
Володимир Базалі

уроджений в Загірю біля Сянока.

Горем прибиті:
син — МАРІЯН
дочка — ХРИСТИНА з чоловіком СТІВОМ СМОКЕР і дочкою КЕТІ
дочка — ЛІДА з чоловіком
брат — БОГДАН з дружиною СТЕФАНІЄЮ
сестра — ОЛЬГА
шваґер — ЗЕНОН ҐОЇВ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої дорогенької і незабутньої
МАМИ І БАБУНІ

св. п.
Іванни з Островерхів Козловської Мулькевич

буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 21-го грудня 1990 р. о год. 7:30 веч.
в церкві св. Миколая в Торонто, Канада

Про молитви за душу покійної просять:
доня — ЛЮБА з мужем ПЕТРОМ
син — ІГОР з дружиною ІРИНОЮ
доня — ХРИСТИНА з мужем РОСТИСЛАВОМ
і внуки: МАРІЙКА, АНДРІЙКО, ЛЯРИСА, АДРІЯННА й АЛЕКСАНДРА

У ЧЕТВЕРТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої дорогої, улюбленої
ДОНЬКИ І СЕСТРИ

бл. п.
ОКСАНИ БОГДАННИ ПАВЛІВ

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в суботу, 22-го грудня 1990 року
в Коговзі, Н. Й., в церкві свв. Петра й Павла;
в Римі, в церкві св. Софії;
в Коннектикат і в Словсбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку родина просить згадати покійну у своїх молитвах:
батьки — МИКОЛА й ОЛЬГА ПАВЛІВ
і сестра НУСЯ з чоловіком РАЛФОМ МАРІЯНІ

В невимовному смутку і горю ділимося вісткою,
що у Львові 30-го листопада 1990 р.
після операції відійшла від нас у вічність
наша найдорожча, незабутня
ДОЧКА, ДРУЖИНА, МАТИ І СЕСТРІНКА

бл. п. інж.
ЛЮДМИЛА О. ГОРОДИЛОВСЬКА
з дому ПІКУЛЯ

на 41-му році життя, активна членка Руху
і споріднених товариств у Львові.
ПОХОРОН відбувся 2-го грудня 1990 року в Стрию.

Опечалені:
мати — МАРІЯ КАЧАЛА-ПІКУЛЯ
чоловік — НЕСТОР
син — АНДРІЙ
дочка — НАТАЛЯ в Україні
тета — ОЛЕНА КАЧАЛА у ЗСА
та ближча і дальша родина в Україні і на поселеннях

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО його департамент, а з тим і Адміністрація президента Джорджа Буша, знаходиться в центрі великого обурення з приводу рішення про заборону державної допомоги тим коледжам і університетам, що пропонують стипендії виключно студентам меншинних груп, секретар Департаменту освіти Лавро Ф. Кавазос зрезиґнува з цього становища у середу, 12-го грудня. Свою резиґнацію Л. Кавазос подав зразу після засідання у Білому Домі минулого вівтірка, коли шеф персоналу Білого дому Джан Сунуну, сказав йому, що президент Буш хоче, щоби Л. Кавазос залишив кабінет до кінця місяця. Л. Кавазос, якому 63 роки і який був першим членом кабінету еспанського походження заявив, що відійде до кінця тижня. Про його відхід з посту секретаря Департаменту освіти повідомлено на засіданні кабінету у середу, 12-го грудня, на якому Л. Кавазос не був присутнім. Він натомість надіслав шорстку письмову резиґнацію, оминувши прийняту форму подяки Президентові за честь бути членом його кабінету.

Нові пляни...

(Закінчення зі стор. 2)

ний державний і суспільний лад, з організованою злочинністю, економічним саботажем, корупцією, проявами екстремізму. Ми ґарантуємо швидкий і об'єктивний розгляд звернень громадян до КҐБ щодо цих питань", — заявив голова КҐБ на Центральній Телевізії СССР і запевнив, що чекісти докладуть усіх зусиль для збереження державної влади і що КҐБ підтримує усі надзвичайні заходи, введені Верховною Радою і президентом СССР, бо „демократія і гласність залишаться лише гарними словами, якщо в суспільстві буде відсутній правопорядок". Цей виступ В. Крючкова надрукований у газеті „Советськая Россия" з 12-го грудня 1990 р.

Тим часом у найбільших містах імперії громадяни помітили вже багато випадків економічного саботажу, спрямованого явно проти уряду. До Москви, Леніґраду та інших міст не довозять продукти, м'ясо, ковбаси, транспорт з продуктами зустрічають на дорозі люди в цивільному і змушують викидати продукти в рів чи закопувати в землю. До редакцій газет надходять численні листи громадян з повідомленням, що там чи там знайшли купу доброї ковбаси або м'яса. Зверталися і до працівників КҐБ, але там, як правило, радили не втручатися у ці справи. Отож складається враження, що слова Крючкова про боротьбу з саботажем розходяться з ділами працівників його установи або партійних апаратників. Водночас Москва вирує багатолюдними мітинґами і демонстраціями, спрямованими проти Ґорбачова.

Міністер оборони Дмитрій Язов у недавньому інтерв'ю також висловився категорично і коротко: „Єдиний Союз — єдина армія".

У Львові...

(Закінчення зі стор. 1)

уложені угоди з різними установами, в тому числі з Краківським музеєм фотографії та Литовською спілкою фотохудожників, завдяки яким у Львові було показано цілий ряд виставок кращих фотохудожників світу.

Знають львів'яни дуже добре Таню Д'Авіньйон (Михайлишин), яка вже декілька разів виставляла свої фото у Львові, а цього року львів'яни подивилися на фотографії архітектурних шедеврів славного архітекта Радослава Жука, який перебував у Львові.

Тепер в Музеї експонується унікальна виставка фотографій Митрополита Андрея Шептицького з фондів Національного Музею, а також фотографії Ярослава Коваля з Підлютого.

Плянів у прихильників музею безліч і давньою мрією було відновити видання фотографічного журналу, багато яких виходило у передвоєнному Львові.

І ось давня мрія здійснюється.

Завдяки стараням тих же добродіїв А. Новаківського та В. Пилип'яка, при підтримці багатьох проґресивних діячів — Державний комітет УССР у справах преси, наказом 180 з 16-го листопада 1990 року, узаконив заснування журналу „Світло і Тінь".

Журнал буде виходити один раз на три місяці (квартальник) на українській мові, а головним редактором журналу затверджено В. Пилип'юка, вже відомого в Україні і поза її межами фотохудожника, автора численних фотоальбомів та книг про землю, історію та культуру українського народу.

Пріоритетним напрямком діяльности журналу „Світло і Тінь" є розвиток фотомистецтва в Україні, поширення досвіду фотомистців, які працюють в галузі мистецтва книги, майстерности художньої фотографії, відродження та розвиток кращих традицій журналу „Світло і Тінь", що видавався Українським Фотографічним Товариством у Львові в 30-ті роки, підтримка та координація діяльности творчої молоді, її художнє та фахове виховання, обмін досвідом з кращими вітчизняними та зарубіжними фотохудожниками, ознайомлення з сучасними тенденціями художньої фотографії у світі, розвиток національної культури на тлі художньої фотографії, піднесення фотопубліцистики як важіля сучасних перетворень у суспільстві, зґуртування кращих творчих сил навколо журналу з метою духовного відродження, репрезентація високохудожніх творів, практична допомога фотоаматорам.

З метою популяризації фотомистецтва редакція має право видавати додатково збірки-альбоми кращих майстрів фотографії, тематичні та авторські фотоальбоми, фотолистівки, фотокалендарі, довідники та порадники з практичної фотографії, різні відбитки видань окремих авторів з різної тематики історії та культури.

Вітаючи створення журналу, Роман Лубківський написав: „Різка контрастність доби, неґативи й позитиви', в одних і тих суспільних явищах, ситуаціях, настроях — чим не підходяще тло, на якому відроджується знаменитий колись фотографічний журнал 'Світло й Тінь?" Вірю, що це видання приверне до себе увагу найширших мистецьких кіл. Вірю, що „Світло й Тінь" наблизить нас до не ретушованої ніким і нічим правди життя, без якої неможливе наше моральне очищення і наше духовне відродження".

Редакція журналу „Світло й Тінь" очікує різні пропозиції, матеріяли, спогади, фотографії різних подій і часів, а також спонзорські пропозиції та рекляму.

Адреса редакції: Україна 290013, м. Львів, вул. Пушкіна 8.

Не лукавмо!

(Закінчення зі стор. 2)

ОУН та тих, які керували ними.

Були ж часи, коли бандитів називали героями, а часто й навпаки.

Закордоном сьогодні майже не залишилось в живих петлюрівців. Виростають вже їхні онуки. Доживають віку і герої упівці, оунівці, дивізійники...

Зростають нові покоління, народжені закордоном. Не вимагаймо від них, щоб вони відмовлялись від своїх батьків. Вони цього не зроблять.

Напевно, серед нас є такі, що ніколи не простять режимові за проголошення їхніх батьків „ворогами народу" і розстріли, дарма, що сьогодні їхні батьки реабілітовані. Можливо, що вони ніколи і не захочуть їхати на Україну. Різні люди є. Одначе, більшість діяспори, особливо молодь, яка ніколи не бачила України, готова усім і калитками, і розумом, не на словах, а на ділі служити українському народові і його батьківщині. І я більш ніж певний, що отій молоді байдужісенько, як її називатимуть, діяспора, чи американські, канадські, австрійські і т. д. українці.

І ця молодь готова буде полемізувати не про те, як її називають, а про потреби і можливості відвернення від України політичного, економічного, екологічного, географічного та інших лих, які насуваються на неї.

Не відриваймо уваги від головного і не лукавмо.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса повідомляє, що в Грузинській ССР треба сподіватися нових клопотів і зударів між грузинами і осетинами. Осетини домагалися повної автономії, але Верховна Рада Грузії, яка тепер знаходиться під контролею некомуністичних організацій, відкинула вимогу осетинів і заявила, що всі справи будуть полагоджуватись з центру в Тбілісі. Осетини — дуже темпераментний народ і свій „темперамент" вони вже виявляли в минулому неодноразово.

Чи вони...

(Закінчення зі стор. 1)

Слухаючи їхньої розповіді, а радше одного з них, який трохи навчився англійської мови і старався все вияснити мішаниною російського та англійського, ми зрозуміли, що Данило Володченко і Константин Руденко, які постійно жили з родинами в Узбекістані постановили цього літа утекти до ЗСА, щоб тут жити свобідно. Вони у віці 20 і 21 років вже народилися в Узбекістані і це їхні діди були туди переселені з України у наслідок Другої світової війни. Народжені там молоді хлопці ходили до школи, і, як кажуть, не мали нагоди вивчити українську мову, але уважають себе українцями. У Данила вже і мама узбечка, а все ж коли питаємося, чому в нього пошкоджене сильно одне око, він відповідає, що це сталося коли узбеки його побили тому, що він християнин і українець.

Перед шістьма місяцями вони рішили тікати до ЗСА. На питання чому саме тепер, коли обставини в СССР змінилися сильно в останньому році, обидва хлопці заперечують і стараються нас переконати, що поправи немає і вони не хотіли ще далі чекати на зміни. Вперше спробували вони поплисти із берега Чорного моря на один із чужинецьких кораблів, що саме плив у недалекій віддалі від пристані у Батумі. Але сильні хвилі змусили хлопців повернути на сушу.

Вдруге однак спроба вдалася: побачивши з пристані італійський вантажний корабель, вони таки зуміли на ньому заховатися і їх віднайшли щойно як корабель був вже на повному морі.

Після місяця плавби через Туреччину, Грецію, Італію та Еспанію корабель зблизився до американських берегів і наші молоді мандрівники видісталися із замкненої кабіни та вискочили в ріку Місісіпі недалеко Ню Орлінс. Їх захопила поліція, вони просиділи півтора місяця в тюрмі, не знаючи як їм видістатися та здобути політичний азиль.

І тут в пригоді став колишній Архиєпископ Ню Орлінс Філіп Геннен, який у вересні відвідував Україну. Довідавшись про українських в'язнів, він зложив застав у висоті 1,000 дол., щоб їх звільнили еміґраційні власті з тюрми та передав їх Католицькій іміґраційній службі з бажанням, щоб вони добивалися політичного азилю.

Цим шляхом Д. Володченко і К. Руденко дісталися щасливо до Ню Йорку до Лідії Савойки із Католицької іміґраційної служби, а відтак під опіку гостинних оо. Василіян, які справді тепло ними зайнялися.

Так оці два найновіші „політичні еміґранти" опинилися в монастирі у Ґлен Ков та дуже добре там почуваються і, як каже о. ігумен Маврикій, допомагають у працях в городі.

Але о. протоігумен В. Панчук має для них вже дальші корисні пляни. Він перебере їх незабаром до Асторії, де знаходиться католицька церква Чесного Хреста і дасть їм працю сторожів з відповідним приміщенням. А далі хоче знайти їм таку працю, яка уможливить хлопцям навчання мови та якогось звання.

Ось так завдяки християнській любові католицького священика двом втікачам усміхається краща доля, як колись М. Медведеві. А може саме цей сумний приклад політичного незрозуміння американських іміґраційних чинників вмостив тепер дорогу Володі і Костеві?

ПРО МАУ

У репортажі Ліди Палій п.н. „Золотий гомін" („Свобода" ч. 226 з 27-го листопада) закралася друкарська помилка у поясненні літер МАУ. Має бути Міжнародна Асоціяція Українистів. — Ред.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
Членам і Відділам
УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів.

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ВПОЛУДНЕ 31-го ГРУДНЯ 1990 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1990 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділу УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у ПОНЕДІЛОК, 31-го ГРУДНЯ 1990 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС